

ПРОТОКОЛ

НА ЖУРИТО ОТ КОНКУРСА ЗА ТЮТЮНЕВИЯ ГРАД НА ПЛОВДИВ

3 октомври 2016

Настоящият протокол на журито в конкурса за Тютюневия град на Пловдив отразява заключителния етап от досегашната му работа в рамките на електронна мрежа, в периода от 26 септември до 3 октомври 2016.

Журито оценява стратегическия характер на конкурса, като резултат от гражданска и професионална воля на жителите на Пловдив, широко подкрепени от националната експертна общност. Драматичните събития около Тютюневия град показват как една градска културна ценност може да бъде осъзната от местните жители и защитена от тях, за да стане обект на професионален форум за нейното устойчиво бъдеще.

18-те проекта показват различни гледни точки към съдбата на Тютюневия град, различни подходи и начин на мислене. Но това, което обединява всички участници е тяхната убеденост в ИДЕНТИЧНОСТТА на зоната, допринасяща за културното многообразие на Пловдив. Авторите са убедени в културния потенциал както на целия Тютюнев град, така и на отделните тютюневи складове, а също и във възможността да бъде постигнат баланс между публични и частни интереси, за една нова жизненост на квартала.

След индивидуалната точкова оценка на всеки журьор, според приетите критерии, крайната селекция отличи три проекта, получили най-много точки, с три равностойни награди, съответно на:

- проект 2510;
- проект 0817;
- проект 1823.

Всеки от тези проекти третира различни аспекти на конкурсната програма.

Основанията на журито за селекцията на тези проекти, приети единодушно, са следните:

За проект 2510:

На базата на анализ проектът предлага реалистична градска политика на партньорство между публичните власти и бизнеса, която би балансирила частния интерес. Проектът е ценен с прехода от нивото на градската стратегия към конкретно архитектурно поведение за опазване, адаптация и повишена жизненост на съществуващите ценности. Предложените 10 прагматични идеи

за конверсия на историческата среда трябва да бъдат разглеждани не като конкретни архитектурни решения, а като примери за възможен подход при градското обновяване на една среда с идентичност. Всред тях журито не препоръчва предложето адаптиране на емблематичната сграда на Тютюневия склад на ул. „Одрин“ 8 като хотел, с надстрояване и пристрояване, при което би била подценена нейната символична стойност за града, изискваща функция с по-отворен публичен характер и културен профил.

За проект 0817:

Проектът предлага зонироване на разнообразен микс от привлекателни градски функции, които биха гарантирали икономическата и социалната устойчивост на квартала. Лансират се както отворени публични функции (например за Тютюневия склад на „Одрин“ 8), базирани върху културните индустрии и дейности на артистични и творчески общности, така и мерки за усъвършенстване на жилищната среда (с общежития, лофтови жилища и др.). Проектът е ценен с предложените конкретни модели на диалог между адаптирани традиционни сгради и нови архитектурни структури, деликатно вписани в историческата среда. Ориентиран по-скоро към едно знаково контекстуално поведение, проектът не навлиза в сложната урбанистична проблематика на територията.

За проект 1823:

Проектът предлага етапен бизнес модел с фокус върху културата като катализатор на социалната промяна. Интерес представлява идеята за използване на временни функции за стартиране на бизнес инициативи при етапно финансиране и привличане на спонтанно възникнали инвестиционни потоци. Въпреки, че не обхваща Тютюневия град в неговата цялост, проектът е ценен с начина, по който доказва вътрешния капацитет на старите сгради и възможностите за постигане на убедителни архитектурни и бизнес решения при тяхното адаптиране за отворени публични функции

Заедно с това, журито бе отворено и към всички ценни идеи, включително нестандартни, които провокират мисленето за бъдещето на Тютюневия град, адекватно на европейското излъчване на Пловдив.

Конкурсът за Тютюневия град не е инвестиционен, той е конкурс за идеи. Резултатът е действителен набор от идеи, които могат да бъдат особено полезни на Общинските власти за техния конкретен подход към територията на Тютюневия град, както и в контекста на тяхната отговорна мисия „2019“. Те биха били полезни също и на държавните власти, които следят съдбата на културните ценности на Пловдив. Селекционирайки тези идеи, журито си позволява да насочи вниманието на публичните власти върху следните направления на действия:

1. По общата стратегия за Тютюневия град

Журието споделя идеите на авторите на проектите за комплексно мислене по отношение на Тютюневия град, във връзка с общата градска структура. За целта би било важно да бъде усъвършенстван режимът – правилата за опазване на тази част от груповата културна ценност „Система от улични ансамбли по ул. „Иван Вазов“ и „Цанко Дюстабанов“, която притежава изявена идентичност, неocenена достатъчно до сега. Заедно с това е необходимо спешното изработване на варианти за градоустройствени сценарии, във връзка с Интегрирания план за градско възстановяване и развитие и с актуализацията на Общия устройстве план на Пловдив, които варианти да бъдат подложени на обществен дебат. Проведеният конкурс е добра основа за съставяне на една много по-пълна програма за нов конкурс за Тютюневия град, организиран с участието на Община Пловдив и КАБ.

2. По баланса между публични и частни интереси в територията

Журието препоръчва балансирана стратегия, която уважава интересите на всички видове собственици в територията и лансира ефективни форми на публично-частно партньорство, с подходящи финансови инструменти.

3. По функциите

Проектите съдържат широко разнообразие от идеи за функциите, които заслужават сериозен анализ. Журието препоръчва приоритет на отворените публични функции, които биха преодолели сегашния относително затворен характер на територията. Наранените при драматични обстоятелства тютюневи складове – тези на ул „Одрин“ 8 и четирите опожарени склада заслужават специално внимание. Те вече имат символична стойност, свързана с рядка до сега гражданска и професионална енергия. Журието препоръчва за тях да бъдат предвидени преди всичко публични функции с културен профил, които биха ги превърнали в стимулиращи обществени центрове на гражданска и творческа активност. Точният избор на функциите би трябвало да бъде резултат от конкурс.

4. По методиката на опазване на нарушените тютюневи складове

Журието категорично настоява за предотвратяване на доразушаване на складовете и тяхното преизграждане „по автентични данни“. От една страна, това е неосъществимо, поради липсата на детайлна информация за изчезналата вътрешна структура на сградите. От друга страна, според журието намесата би трябвало да отразява и тяхната драматична съвременна биография. Ето защо препоръчваме максимално съхраняване на оригиналната, съхранена все още, структура на складовете и интерпретиране на разрушените части със съвременен архитектурен език, без имитация.

5. По необходимостта от спешни мерки за поразените тютюневи складове

Журието настоява за незабавно укрепване на поразените структури на петте тютюневи склада, преди да е настъпила зимата. В противен случай те ще бъдат обречени на пълно унищожение, което би обезсмислило всички досегашни усилия за тяхното спасяване, както и настоящия конкурс.

Заедно с това журито препоръчва на централните власти законодателни инициативи, за да бъде гарантирана съдбата на културни ценности, срещу техни недобросъвестни собственици, които ги обезобразяват, не ги поддържат и ги обричат на унищожение.

В заключение, журито поздравява Камарата на архитектите в България и Регионалната колегия Пловдив на КАБ за инициативата да бъде организиран и проведен настоящия конкурс и благодари на организаторите за отличните условия за работа.

Настоящият протокол е приет на пленарното заседание на журито на 3 октомври 2016.

- Председател: проф. арх. Тодор Кръстев, д. а. н

Членове (по азбучен ред):

- Арх. Борислав Игнатов

- Проф. арх. д-р Георгий Станишев

- Димитър Лулчев

- Арх. Иван Делчев

- Пенка Калинкова

- Арх. Петко Костадинов

- Арх. Пламен Братков

- Арх. Юлияна Петрова

Пловдив, 3 октомври 2016